

Informacinis biuletenis Succeed

Kokybės gerinimo priemonė

Ši priemonė – savarankiško vertinimo metodas projekto struktūrai, veiklai ir rezultatams vertinti

Quality Action
Improving **HIV** Prevention in Europe

Įvadas ir efektyvumo įrodymas

Succeed – kokybės gerinimo klausimynas, pagrįstas moksliniais sveikatinimo sėkmės veiksnių tyrimais; jo efektyvumas buvo įvertintas ir patvirtintas.

Klausimynas parengtas pritaikius bendrojo sveikatos gerinimo žinias ŽIV tematikai.

Pirminės priemonės "Kaip pasiekti sėkmės sveikatos gerinimo srityje" vertinimas parodė, kad priemonės taikymas padėjo įvairioms suinteresuotosioms šalims geriau suprasti projektą, savo vaidmenį projekto veikloje ir siekiant rezultatų¹.

Kuo naudinga Succeed priemonė ?

Succeed padeda išsiaiškinti projekto pasiekimus, dėmesys skiriamas gerai praktikai ir darbo kokybei. Ji padeda atsakyti į tokius klausimus kaip: ar tikslai aiškūs? Ar pasiekiamą reikiama grupė? Ar pakanka išteklių ir patirties tikslams pasiekti? Ar tikslinės grupės gauna siunčiamą žinią?

Succeed padeda iš naujo apibrėžti ir pagerinti įprastas darbo sritis. Ji padeda nustatyti esamo darbo trūkumus.

Succeed paprasta naudoti. Ją galima taikyti įvairiais lygmenimis – nuo paprasto (naudojant prieinamus duomenis), vidutinio (kaupiami papildomi duomenys), iki giluminio (pateikiami vertinimo rodikliai).

Succeed galima taikyti esant įvairiam dalyvavimo lygmeniui – nuo didelio iki mažo. Ji padeda į pokyčių procesą įtraukti suinteresuotąsias šalis, pagerina žinias apie projektą ir išaiškina dalyvių vaidmenis.

Succeed pasitarimai gali paskatinti suinteresuotąsias šalis aktyviau dalyvauti projekte.

Succeed padeda geriau dokumentuoti projektą ir rengti ataskaitas. Ataskaita, kurioje nurodomi svarbiausi sėkmės veiksniai, aiškūs ir išmatuojami tikslai ir kokybės gerinimo priemonės, gali paskatinti suinteresuotąsias šalis aktyviau dalyvauti projekte ir padeda kokybės gerinimo priemones įdiegti į darbo struktūrą.

Kokia Succeed paskirtis?

Succeed galima naudoti norint peržvelgti esamus projektus ir programas, ši priemonė padeda užtikrinti, kad projekto darbas kreipiamas planuota linkme. Nors tai nėra planavimo priemonė, ją galima naudoti naujo projekto planui įvertinti.

Succeed pirmiausia skirtas ŽIV prevencijos intervencijas savo projektuose ir programose įgyvendinančioms organizacijoms. Ji naudinga didelėms ir mažoms organizacijoms, valstybinėms ir nevalstybinėms organizacijoms, projektams, dirbantiems naujų ŽIV atvejų prevencijos srityje ir dirbantiems su užsikrėtusiais ŽIV žmonėmis.

Visi projektai, programos ar organizacijos, dirbančios visuomenės grupių sveikatinimo ir ŽIV prevencijos srityje, gali naudoti Succeed. Vienintelis reikalavimas – užsibrėžtas tikslas (nors neaiškus), sudarytas planas ir veikla.

¹ Berensson K., Granath M. and Urwitz V. (1996) Succeeding with Health Promotion Projects – Quality Assurance. Landstingsförbundet (The Association of Country Councils).

Kokia Succeed struktūra ?

Succeed apima tris kokybės aspektus, klausimynas suskirstytas į tris dalis: struktūra, procesas, rezultatai. Kiekviena dalis turi kelis skirsnius.

Struktūra nagrinėja projekto sandarą, veiklos organizaciją ir išteklius. Ši dalis turi 6 poskirsnius: tikslai, tikslinės grupės, metodas, atsakomybė, organizacija ir ištekliai.

Proceso dalyje aptariama projekto ar programos veikla. Ji suskirstyta į 3 poskirsnius: parama ir dalyvavimas, tinklai, pasiekiamumas ir atsakas.

Rezultatų dalyje dėmesys skiriamas projekto pasiekimams ir išmatuojamiems parametrams. Joje – 3 poskirsniai: poveikio matavimas, aplinkos, veiklos ir socialiniai pokyčiai, tvarumas.

Kiekvienoje dalyje pateikiami klausimai, į kuriuos galima atsakyti taip arba ne, atviri klausimai ir klausimai apie numatomą atsaką.

PRAKTINIS TAIKYMAS

Kaip galima naudoti Succeed?

Originalaus formato priemonės veiksmingumas patvirtintas moksliai. Idealu, jei atsakysite į visus klausimyno klausimus. Jei kuris nors klausimas projektui (šiuo metu) nesvarbus, būtina pažymėti, kodėl jis (šiuo metu) nesvarbus. Nepasiduokite norui atsakyti tik į lengvus klausimus!

Svarbu laikytis metodologijos, kad teigiamas atsakymas rodo gerą kokybę, o neigiamas atsakymas nurodo tobulintiną sritį. Kuo išsamesni atsakymai, tuo geriau suvoksite, ką reikėtų projekte gerinti.

Atsakymus reikia pagrįsti įrodymais. Visos informacijos galite neturėti, todėl gali prireikti jos ieškoti, kad galėtumėte pagrįsti savo atsakymus: naudoti struktūrinius ir platesnius tyrimus, matavimus, apklausas, literatūros apžvalgas ir pan. – priklausomai nuo projekto užmojo. Galite visa tai naudoti tam tikro projekto įrodymams sukaupti.

Suinteresuotosios šalys – ką reikėtų įtraukti?

Klausimyną pildyti gali visi, susipažinę su projektu. Jūsų komanda gali nuspręsti kartu pildyti klausimyną arba galite klausimyną susiskirstyti dalimis, o jas užpildę vėliau susitikti ir susitarti dėl galutinės versijos.

Dokumento pildymas – galimybė apsvarstyti projektą; jūsų komanda susidarys geresnį vaizdą, kai dalyvaus daugiau svarbių suinteresuotųjų šalių.

Patirtis rodo, kad naudinga pasikviesti susitikimo vedantįjį, kuris žinotų priemonę. PQD priemonės metodai gali padėti nustatyti, kurios suinteresuotosios šalys svarbiausios.

Kokių reikia išteklių?

Pasiruošimas. Gali būti naudinga nusiųsti klausimyną visiems susitikimo dalyviams prieš susitinkant, kad visi būtų pasiruošę dalyvauti diskusijose.

Jei dalyvaus 12 ar daugiau žmonių, gali būti naudinga juos suskirstyti į kelias grupes, 10 žmonių – rekomenduojama didžiausia grupė. Jei neturite priemonės taikymo patirties, rekomenduojama vienoje grupėje turėti ne daugiau nei 8 žmones.

Nuspręskite, kada galėsite susitikti. Patartina iš anksto pranešti žmonėms, kad taikant priemonę reikės visiško susikaupimo, todėl telefonai ir kompiuteriai bus naudojami tik per pertraukas.

Nuspręskite, ar reikia išorinio vedančiojo ir paskirkite protokoluotoją, kad diskusija būtų dokumentuojama.

Laikas. Succeed klausimą galima atsakyti per 1-2 dienas, priklausomai nuo reikiamo išsamumo ir procese dalyvaujančių žmonių skaičiaus. Kartais naudinga susitikti iš anksto ir peržvelgti klausimą. Laiko reikės ir papildomai informacijai sukaupti, kad galėtumėte atsakyti į atvirus klausimus ir užpildyti klausimą. Rekomenduojama planuoti antrąjį susitikimą kiek vėliau, kad galėtumėte apsvarstyti kokybės gerinimo veiksmų planą.

Įrengimai. Būtina sukurti apsvarstymams atvirą ir palankią aplinką. Tvarkaraštis, pakankamai pertraukų, maistas, jauki aplinka, geras apšvietimas ir vėdinimas – visa tai svarbu parenkant geriausią vietą priemonės taikymui.

Finansai. Klausimynui atsakyti papildomų lėšų nereikia. Pavyzdžiui, galima susitikti nemokamose patalpose. Priklausomai nuo geografinio pasiskirstymo gali nesudaryti problemų ir maistas ar kelionė. Bet Succeed priemonės taikymas gali parodyti, kad reikia papildomų išteklių projektui tobulinti.

Žmonės: dalyvių skaičius priklauso nuo jūsų sprendimo dėl suinteresuotųjų šalių.

Succeed taikymo problemos

Succeed gali parodyti didelių projekto trūkumų ir kad nepakanka duomenų projektui palaikyti. Tai gali paveikti bendrą nuotaiką, jei iš anksto nenusiteiksite gerinti kokybę. Geriau nuo pat pradžių nesudaryti įtampos gerinant kokybę, kad neprarastumėte svarbių suinteresuotųjų šalių paramos.

Kai kuriems dalyviams klausimynas gali pasirodyti per ilgas. Gali pasirodyti nelengva užpildyti visas tuščias vietas. Bet klausimynas labai paprastas.

Nustačius, ką reikėtų gerinti, kai kurie žmonės gali imtis gynybinės pozicijos ir pasipriešinti. Kai kurie žmonės gali būti nelinkę mąstyti ir dirbti labiau struktūrizuotu būdu. Todėl svarbu sukurti teigiamą ir atvirą apmąstymams atmosferą. Iš anksto planuokite, kaip elgsitės neigiamos reakcijos ir pasipriešinimo pokyčiams atvejais. Nuomonių skirtumai gali padėti išsiaiškinti prielaidas.

Žmonėms kartais sunku suvokti skirtumą tarp kokybės vertinimo priemonės taikymo ir formalaus vertinimo proceso. Priemonės taikymo procese dalyvaujantys asmenys turi pasitikėti šia veikla ir nuspręsti, kaip sukauptą informaciją perduoti sprendimų priėmėjams ir rėmėjams. Turėtumėte pagalvoti, kaip galėtumėte padėti rėmėjams ir sprendimų priėmėjams suprasti kokybės gerinimo naudą.

Kontrolinis Succeed įgyvendinimo sąrašas – 10 svarbiausių Succeed taikymo veiksmų

	Veiksmas	Mano kitas žingsnis ir laikotarpis
1	<p>Nuspręskite, ar taikysite Succeed, kas dalyvaus ir kas atsakingas už planavimą ir pasirengimą.</p> <p>Idealus priemonės taikymo grupės skaičius – 10. Jei dalyvaus daugiau nei 10, galite suskirstyti dalyvius į kelias grupes.</p> <p>Naudinga turėti nedidelę komanda planavimui ir pasirengimui organizuoti.</p>	
2	<p>Išvardinkite suinteresuotąsias šalis, kurios dalyvaus.</p> <p>Asmeniškai pakalbėkite su visais dalyviais prieš susitikimą ir informuokite juos apie kokybės gerinimą, jų dalyvavimo svarbą ir ko iš jų reikia.</p> <p>Svarbu, kad su dalyviais kalbantis asmuo būtų gerai susipažinęs su priemone.</p>	
3	Nuspręskite, ar priemonę reikia išversti.	
4	Iš anksto pateikite dalyviams klausimą, kad susipažintų su jo formatu.	
5	<p>Išvardinkite, kokios informacijos apie programą ar projektą jums reikia ir nuspręskite, kokią informaciją suteikti Succeed taikymo dalyviams (jei reikia).</p> <p>Išplatinkite visą reikiamą įvadinę informaciją apie projektą, kurios žmonėms gali prireikti, kad galėtų dalyvauti.</p>	
6	Nuspręskite, ar kviesite išorinį vedantįjį. Išorinis vedantysis, neturintis Succeed taikymo patirties, gali nevisiškai suprasti, kaip priemonė bus taikoma. Yra Succeed taikymo žinovų.	
7	Nuspręskite, kad protokoluos susitikimą ir kas gaus dokumentaciją	
8	Numatykite susitikimo laiką ir organizuokite viską, ko reikės susitikimui.	
9	Informuokite sprendimų priėmėjus apie kokybės gerinimą ir Succeed priemonę. Gal reikės numatyti susitikimą su jais po to, kai priemonė bus pritaikyta, kad informuotumėte apie priemonės taikymo rezultatus ir tokio būdu juos įtrauktumėte į galimus pokyčius ateityje	
10	Praneškite Kokybės gerinimo veiklos nacionaliniam kontaktiniam asmeniui apie savo planus ir grafiką.	

Daugiau informacijos apie Succeed priemonę, dažnai užduodamus klausimus, atvejų aprašus ir kitus žmones, kurie taikė Succeed, galite rasti: www.qualityaction.eu .

